

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/202/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113211626
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5113211626.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Romana Tichého, v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting s. r. o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, Praha, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: K. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. J. XXX, v konaní o zaplatenie 362,- eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/238/2013-55 zo dňa 14.08.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh v celom rozsahu zamietol, odporcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Prvostupňový súd pri rozhodovaní vychádzal z čl. 2 ods. 1, čl. 4 ods. 4, čl. 5 ods. 1, veta druhá, čl. 13, čl. 19, Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, čl. 2 písm. a/, čl. 3 ods. 1, 2, čl. 5 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, bod 31 Smernice 2008/48/EHS o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, čl. 8 Smernice 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 33 ods. 1, 2, § 48, § 75, § 76 ods. 2 zákona č. 191/1950 Sb. o zmenkách a šekoch, § 25 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z.z. v platnom znení, § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom k 01.04.2010.

Dôvodom zamietnutia návrhu bolo, že navrhovateľ aj napriek výzve súdu (tlačivo B) návrh na uplatnenie pohľadávky (tlačivo A) nedoplnil a neopravil nielen v rámci určenej lehoty tak, ako ho na to vyzval okresný súd. O tomto procesnom dôsledku bol navrhovateľ poučený. Podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ zo 16.11.2010 vo veci POHOTOVOSTĚ, s.r.o. C-76/10, ktoré je prameňom práva a vychádza z účelu právnej úpravy Smernice č. 93/13, vnútroštátny súd má v každom štádiu konania vrátane výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalé povahy sankcií obsiahnutých v zmluve o úvere, ak má súd k tomuto účelu k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave. Okresný súd v prejednávanej veci aplikoval spotrebiteľské právo a v súlade s článkom 4. bod 4. Nariadenia vyzval navrhovateľa na doplnenie návrhu a predloženie listinných dôkazov. Z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 6Er/1258/2011 mal okresný súd nad akúkoľvek pochybnosť preukázané, že zmenka, ktorá bola priložená k žalobe, bola vystavená na zabezpečenie spotrebiteľského úveru poskytnutého veriteľom POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Bratislava pri výkone jeho podnikateľskej činnosti, ktorej predmetom bolo aj poskytovanie úverov, dlžníkovi - nepodnikajúcej fyzickej osobe K. Q. (ktorý bol aj v návrhu na vykonanie exekúcie označený ako fyzická osoba - nepodnikateľ, nie ako fyzická

osoba podnikajúca). Výška úveru bola v úverovej zmluve číslo 500300121, uzavretej dňa 01.04.2010, dohodnutá na 200,- eur, výška poplatku 196,- eur a dlžník mal celkovo vrátiť 396,- eur. Okresný súd ďalej dôvodil, že podľa § 25 ods. 4 aktuálneho zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom sa do 31. decembra 2010 vzťahujú ustanovenia doterajších predpisov, čo bolo v súdnej veci § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 01.04.2010. Podľa okresného súdu táto právna úprava zakazuje splnenie dlhu od spotrebiteľa alebo inej osoby zmenkou alebo šekom v súvislosti s poskytovaním úveru. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru, čo v súdnom prípade predstavovalo 60,- eur (30 % z istiny 200,- eur poskytnutého úveru). Navrhovateľ sa domáhal uspokojenia zo zmenky len istiny 362,- eur s príslušenstvom, čo znamená podľa citovaného zákonného ustanovenia pre veriteľa zákaz zmenku prijať a povinnosť kedykoľvek ju na požiadanie vydať dlžníkovi; táto povinnosť platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Pre úplnosť okresný súd zdôraznil, že pri zmenke ako cennom papieri treba striktné rozlišovať neplatnosť zmenky (resp. jej jednotlivých častí) pre nesplnenie podmienok (podstatné náležitosti) podľa zmenkového a šekového zákona č. 191/1950 Sb. od neplatnosti dojednaní o vystavení a vyplnení zmenky za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa zo spotrebiteľských právnych vzťahov pre rozpor s ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch. Rozhodnutie o náhrade trov konania okresný súd založil na ustanoveniach § 142 ods.1 a § 151 ods.1 O. s. p.. V konaní úspešný odporca nenavrhol prisúdenie náhrady trov konania.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podal odvolanie navrhovateľ, ktorý ho žiadal zmeniť tak, že jeho návrhu sa v celom rozsahu vyhovie. Odvolaním napádal rozsudok okresného súdu z dôvodu, že konanie, ktoré predchádzalo vydaniu rozsudku, má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v konaní mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom a tiež z dôvodu, že napadnutý rozsudok vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podstata rozsiahleho odvolania navrhovateľa spočívala v tvrdení, že požiadavka okresného súdu na doplnenie návrhu bola irelevantná, čo vysvetlil v odpovedi na výzvu súdu. V súlade s konštantnou judikatúrou českých a slovenských súdov je zmenka samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a pokiaľ okresný súd sa nezaoberal jednotlivými ustanoveniami zák. č. 191/1950 Sb., odignoroval predmet sporu. Nesúhlasil s názorom okresného súdu, že súd bol v tomto konaní oprávnený z úradnej činnosti skúmať, či ide o spotrebiteľský vzťah. Nakoľko súd v tomto smere neuviedol žiadne konkrétne argumenty, je potrebné jeho rozhodnutie považovať za arbitrárne a nepreskúmateľné. Skutočnosti o existencii iného vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a odporcom v predmetnom konaní netvrdil, a preto nebol v tomto smere nositeľom dôkazného bremena. Okresný súd ignoroval ust. § 17 zák. č. 191/1950 Sb., z ktorého vyplýva, že odporca nie je vo všeobecnosti oprávnený vznášať kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky. Odporca podľa označeného ustanovenia síce môže vzniesť určité námietky, ale dôkazné bremeno je na ňom. Odporca v prejednávanej veci žiadne námietky nevzniesol, okresný súd nebol legitimovaný na to, aby postupom podľa § 120 ods. 1 O. s. p. vznášal námietky voči zmenke za odporcu. Okresný súd v rozpore s citovaným ustanovením O. s. p. vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi (úverovou zmluvou, exekučným spisom), ktoré dokazovanie účastníci sporu nenavrholi. Ak navrhovateľ v konaní predložil ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, súd mal rozhodnúť o jeho nárokoch len z tohto ním predloženého dôkazu. Odporca mohol na základe čl. 5 ods. 3, 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté. Navrhovateľ v súvislosti s právnym posudzovaním zmenky a nárokov z tohto cenného papiera poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.08.2002, sp. zn. 25Cdo/1839/2000, podľa ktorého zmenkový záväzok je celkom samostatný a oddelený od záväzku, ktorý bol pôvodom jeho vzniku. Nakoľko zmenkový záväzok je priamy, bezprostredný, nesporný, abstraktný, samostatný a celkom nezávislý aj od zabezpečovanej pohľadávky, súd nemôže od navrhovateľa požadovať, aby preukázal vzťah medzi pôvodným majiteľom zmenky a odporcom. Navrhovateľ poukázal i na § 17 zák. č. 191/1950 Sb. (ktorým sa obsahovo prebral čl. 17 Ženevského dohovoru o jednotnom zmenkovom zákone), ktorý zakotvuje zásadu zmenkového práva v tom smere, že dlžník zo zmenky v zásade nemôže vznášať určité námietky následnému majiteľovi zmenky. Navrhovateľ v závere odvolania citoval pasáže z niektorých rozhodnutí odvolacích súdov (Krajský súd v Prešove, v Banskej Bystrici).

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania navrhovateľa v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) rozsudok okresného súdu postupom v zmysle ustanovenia § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p..

Rozsudok okresného súdu je vecne správny.

Podstata odvolacích námietok navrhovateľa spočíva v tvrdení, že okresný súd nebol oprávnený z úradnej činnosti skúmať, či ide o spotrebiteľský vzťah z dôvodu, že nárok bol uplatnený na základe zmenky, ktorá je samostatným abstraktným záväzkom akcesorickej povahy. Ak navrhovateľ v konaní predložil ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, súd mal rozhodnúť o jeho nárokoch len z tohto ním predloženého dôkazu. Súd nemôže vzhľadom na charakter zmenky od navrhovateľa požadovať, aby preukázal vzťah medzi pôvodným majiteľom zmenky a odporcom.

Odvolací súd považuje odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné.

Odvolací súd poukazuje predovšetkým na spoločné stanovisko Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2012 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR č. 8/2015 pod č. 93. Z bodu II. tohto stanoviska vyplýva, že ak je vystaviteľom blankozmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve. Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení k uvedenému spoločnému stanovisku poukázal, že vo vzťahu k aplikácii nariadenia [Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu] možno konštatovať, že toto nekladie žiadne preukážky v možnosti preskúmať doložené listiny súdom a je možné aplikovať všetky procesnoprávne princípy použiteľné v slovenskom právnom poriadku. Predovšetkým aplikáciu znalostí určitých okolností súdu z jeho činnosti (notor jeti) a zohľadnenie ochrany slabšieho v konaní či ochrany dobrých mravov. Z nariadenia nevyplýva povinnosť súdu automaticky návrhu vyhovieť. Aj v prípade absencie aktivity navrhovateľa v konaní, pokiaľ súd vzhľadom na návrhu také skutočnosti, ktoré ho povedú k záveru o neprípustnosti návrhu, návrh zamietne. Z procesného hľadiska teda k návrhu môže súd pristupovať rovnakou mierou ingerencie ako k akémukoľvek inému návrhu uplatnenému v konaní pred súdom, riadiac sa len osobitnými pravidlami týkajúcimi sa určitej časovej náročnosti v zmysle uložených lehôt podľa nariadenia. Súd môže konať aj formou nariadeného pojednávania, nemusí to byť vždy len na základe návrhu účastníka, ale aj keď to sám považuje za potrebné. Keďže navrhovateľ v posudzovaných prípadoch nežiadal vydanie zmenkového platobného rozkazu, tak nariadenie je len procesný prostriedok, ktorý konanie urýchľuje, ale nebráni postupovať s rešpektovaním vyššej súdnej ochrany spotrebiteľa vykonaním potrebného dokazovania. Z judikatúry Súdného dvora EÚ vyplýva všeobecná zásada, podľa ktorej špecifiká súdneho konania, ktoré prebieha v rámci vnútroštátneho práva medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, nemôžu predstavovať skutočnosť spôsobilú ovplyvniť právnu ochranu, ktorá podľa ustanovení smernice 93/13/EHS spotrebiteľovi musí byť poskytnutá, čo potvrdzuje aj čl. 14 smernice 87/102/EHS. Všeobecne je potrebné rešpektovať základnú zmenkovoprávnu doktrínu, že zo zmenky samotnej ako abstraktného cenného papiera nie je možné bez ďalšieho určiť, či ide o spotrebiteľa. Vzhľadom na abstraktnosť cenného papiera odporca, pokiaľ je spotrebiteľom, mal by túto skutočnosť namietat. Pokiaľ však súd spoľahlivo zistí, že na strane odporcu ide o spotrebiteľa, poskytne mu ochranu prostredníctvom právnej úpravy o ochrane spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázal Najvyšší súd Slovenskej republiky na rakúsku právnu prax, ako aj nález Ústavného súdu ČR sp. zn. Pl ÚS 16/12 zo dňa 16.10.2012. Najvyšší súd SR konštatoval, že nemá dôvod odkloniť sa od takýchto všeobecne akceptovaných výkladových pravidiel členských štátov EÚ. Podľa odvolacieho súdu je tu potrebné tiež akcentovať už v citovanom českom náleze vyslovené pravidlo, že zákaz zneužitia práva je silnejší než dovolenie dané právom, a pokiaľ právna norma určité správanie aprobuje a iná za predpokladu, že je zneužívané, ho zakazuje, takéto konanie v skutočnosti nie je výkonom práva, ale protiprávnym úkonom. Výkonu práva, ktoré je jeho zneužitím, súdy nesmú poskytnúť ochranu, keďže takýto postup by bol v rozpore s ústavou chránenými právami.

Navrhovateľ uplatnil v danom prípade nárok na základe zmenky, na ktorú sa vzťahuje špeciálny zákon, Zákon zmenkový a šekový č. 191/1950 Sb..

Zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa konkrétna osoba (zmenkový dlžník) zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase vyplývajúcom zo zmenky čiastku zmenkou určenú s tým, že ide o záväzky priame, bezpodmienečné, nesporné a abstraktné. Abstraktnosť záväzku pritom znamená, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti než na splnenie formalít, ktoré predpisuje, pričom nie je možné skúmať ani hospodárske dôvody jej vzniku. Nespornosť záväzku zo zmenky sa prejavuje tým, že majiteľ zmenky nemusí pri predkladaní zmenky na zaplatenie ani neskôr pri jej vymáhaní preukazovať nič iné, než to, že je vlastníkom zmenky. Nemá dôkaznú povinnosť preukazovať, že mu povinný zo zmenky skutočne dlží zmenkovú sumu. Zo zmenky vzniká celkom samostatný záväzkový vzťah, ktorý existuje nezávisle na hospodárskom dôvode jej vzniku. Výnimku zo zásady takto zvýšenej nespornosti abstraktnosti zmenkového záväzku tvorí preukázaná námietka dlžníka, že posledný majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na škodu dlžníka.

Uvedené zásady vyplývajú zo Zmenkového a šekového zákona č. 191/1950 Sb. ako zákona špeciálneho vo vzťahu lex generalis, ktorým je ako Občiansky, tak aj Obchodný zákonník. Súd však nemôže akceptovať výkon práva účastníka na základe Zmenkového a šekového zákona, pokiaľ tento výkon práva zneužíva na škodu iného účastníka (spotrebiteľa). Takémuto výkonu práva súdy nemôžu poskytnúť právnu ochranu, keďže takýto postup by bol v rozpore s ústavou chránenými právami.

Povahu špeciálnej úpravy má však aj úprava ochrany spotrebiteľa vyplývajúca jednak z ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj z osobitných špeciálnych zákonov (napr. zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). Súdy sú povinné z úradnej povinnosti poskytnúť spotrebiteľovi v súdnom konaní právnu ochranu tak, ako vyplýva z vnútroštátneho práva a z ustanovení smernice 93/13/EHS. Táto právna ochrana musí byť spotrebiteľovi poskytnutá aj pri vymáhaní nárokov zo zmenky, ako to vyplýva aj z citovaného spoločného stanoviska Najvyššieho súdu SR. Ochrana spotrebiteľa akcentuje aj právna úprava Zákona zmenkového a šekového, keď v znení účinnom do 31.12.2010 umožňovala v striktno stanovenom rozsahu používať zmenky aj v spotrebiteľských vzťahoch a od 01.01.2011 sa zmenka v spotrebiteľských vzťahoch používať nemôže, pričom na prejednávanej veci je potrebné aplikovať hmotnoprávnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola v konaní uplatnená zmenka vystavená. Z uvedených dôvodov súd považoval právny vzťah, ktorý vznikol medzi Spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o. a odporcom za vzťah spotrebiteľský, a teda na tento vzťah aplikoval ustanovenia spotrebiteľského práva. Povaha uvedeného právneho vzťahu sa nezmenila ani postúpením (indosovaním) zmenky. Súd potom v danom prípade mal za to, že zmenka slúži ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu.

Navrhovateľ si uplatnil žalovaný nárok v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007. Ide však len o procesný prostriedok pre uplatnenie nároku. Z nariadenia nevyplýva povinnosť súdu automaticky návrhu vyhovieť. Z čl. 4 bod 4 nariadenia vyplýva možnosť súdu, ak sa pohľadávka zdá zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, alebo ak navrhovateľ tlačivo v návrhu na uplatnenie pohľadávky nedoplnil alebo neopravil v rámci určenej lehoty, návrh zamietnuť. Tento postup je možný aj v prípade absencie aktivity navrhovateľa v konaní, pokiaľ súd vzhľadom na návrhu také skutočnosti, ktoré ho povedú k záveru o neprípustnosti návrhu, alebo nedôjde k jeho doplneniu alebo oprave v rámci určenej lehoty.

Okresný súd v rámci svojej úradnej činnosti zistil pripojením vlastného spisu sp. zn. 6Er/1258/2011, že zmenka, ktorá bola priložená k návrhu na začatie konania, bola vystavená na zabezpečenie spotrebiteľského úveru poskytnutého veriteľom POHOTOVOSŤ, s. r. o., Bratislava pri výkone podnikateľskej činnosti dlžníkovi, nepodnikajúcej fyzickej osobe K. Q.. Výška úveru bola v úverovej zmluve č. 500300121, uzavretej dňa 01.04.2010, dohodnutá na 200,- eur, výška poplatku 196,- eur a dlžník mal celkovo vrátiť 396,- eur. Túto skutočnosť navrhovateľ nespochybnil. Pri takomto zistení, že účastníkom na strane odporcu je spotrebiteľ, bolo povinnosťou okresného súdu preskúmať uplatnený nárok v zmysle zásad spotrebiteľského práva na ochranu slabšieho účastníka právneho vzťahu.

Podľa názoru krajského súdu bolo povinnosťou navrhovateľa vyplývajúcou z čl. 4 bod 4 nariadenia na výzvu súdu doplniť alebo opraviť tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky o údaje uvedené okresným súdom v tlačive B (č. I. 43 - 47 spisu), keďže išlo výlučne o skutočnosti a listiny, ktoré súviseli s poskytnutím ochrany spotrebiteľovi, na ktorú je súd povinný z úradnej povinnosti prihliadať. Navrhovateľ na výzvu súdu žiadané údaje riadne nedoplnil, boli tak splnené procesné podmienky na zamietnutie

návrhu v zmysle čl. 4 bod 4 nariadenia. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím prvostupňového súdu a napadnutý rozsudok potvrdil s tým, že postup navrhovateľa pri výkone práva považuje za rozporný s dobrými mravmi, a preto mu nemôže poskytnúť právnu ochranu. Úlohou súdu je dosiahnuť spravodlivé usporiadanie vzťahov medzi účastníkmi (§ 1 O. s. p.). Navrhovateľ je nástupcom práv zo zmenky po spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., odvolaciemu súdu je z úradnej činnosti známe, že už v minulosti táto spoločnosť využívala viaceré nekalé praktiky, pre ktoré jej bola odopretá súdna ochrana. Odvolací súd podotýka, že veriteľ ako dodávateľ finančnej služby (oproti neznalému spotrebiteľovi) s odbornou starostlivosťou mal a musel vedieť, že nemá používať neprijateľné podmienky a má poznať aj dôsledky ich používania. Navrhovateľ ako nadobúdateľ zmenky zabezpečujúcej záväzok spotrebiteľa musel počítať s tým, že nárokom majúcim svoj základ v nekalej podmienke a jej použití súd nemôže poskytnúť právnu ochranu. Postup podľa vyššie uvedeného Nariadenia odvolací súd považuje za vedomé, nečestné a nedobromyseľné konanie navrhovateľa na škodu odporcu. Obidve spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., ako aj navrhovateľ sú prepojené cez spoločného právneho zástupcu spoločnosť Fridrich Paľko, s. r. o.. Navrhovateľovi preto musela byť zrejmá spotrebiteľská povaha úverovej zmluvy zabezpečenej zmenkou. Keďže zmenky obsahujú priamy odkaz na úverovú zmluvu, musel si byť teda vedomý osobitnej ochrany, ktorá na spotrebiteľov dopadá. Takýto výkon práva nemôže požívať v právnom štáte právnu ochranu.

Navyše odvolací súd dodáva že i napriek tomu, že odporca v konaní vyslovene nenamietal, že zmenka je neplatná, prvostupňový súd je oprávnený skúmať jej platnosť, pretože hoci aj keď platí princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ (právo patrí bdelym), v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. Uvedené opakovane skonštatoval Najvyšší súd SR (sp.zn. 6MCdo/9/2012, sp.zn. 6Cdo 1/2012, sp.zn. 5Cdo 61/2012). Všeobecne totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov realite praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov. Na túto vec sa vzťahuje viacero právnych predpisov (Občiansky zákonník, zákon o ochrane spotrebiteľa, zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o zmenkách), pričom je nepochybné, že vzhľadom na rozsiahlosť a dynamickosť právnej úpravy, spotrebiteľ nemôže dokonale poznať každý z vyššie uvedených zákonov. Neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu. Účelom spotrebiteľského práva je poskytnúť spotrebiteľovi ochranu v prípadoch, keď môže dodávateľ zneužiť neinformovanosť spotrebiteľa tým, že do zmluvy zakomponuje zmluvné podmienky, ktoré sú v neprospech spotrebiteľa.

Prvoradou úlohou každého súdu je v takýchto prípadoch ex offo skúmať prijateľnosť zmluvných podmienok a v prípade, že sú tieto neprijateľné, zabezpečiť rýchlu a účinnú ochranu spotrebiteľa. V rozsudku Európskeho súdneho dvora sp.zn. C-419/2011 zo dňa 14.03.2013 (Česká sporiteľňa, a.s. proti Geraldovi Feichterovi) samotný Európsky súdny dvor v konaní pri uplatnení práva zo zmenky z úradnej moci skúmal postavenie odporcu ako spotrebiteľa. Podľa záverov tohto rozhodnutia napriek tomu, že v danom prípade sa jedná o vzťah uplatnený na základe zmenky ako abstraktného cenného papiera, je povinnosťou súdu skúmať postavenie odporcu ako spotrebiteľa.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdil.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ustanovenie § 224 ods. 1 s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporca bol úspešným účastníkom odvolacieho konania, trovy odvolacieho konania si však neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik trov nevyplyva. Odvolací súd mu preto náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.